ကျွဲသရွတ်ကျေးရွာ

ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၇ - ၂၀၂၂)

ပြုစုရေး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကျွဲသရွတ်ကျေးရွာ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅

စကားချီး ၆

ကျားသရွတ်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၉

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊

သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား များနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ **၁၈**

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ **၂၀**

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ **၂၁**

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ **၂၂**

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် **၂၈**

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ **၂၉**

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း **၃၀**

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၃**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု များ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေ အနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့် အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇	ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈	ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀	မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁	ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂	စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃	ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄	အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅	လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆	ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇	သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈	အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀	ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁	ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂	ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅	ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၇၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၇၃

ကိုးကားစာရင်း ၇၇

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIVခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်	
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့

၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ ၎င်းနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

မေလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ကျားသရွတ်ကျေးရွာ

ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ကျားသရွတ်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

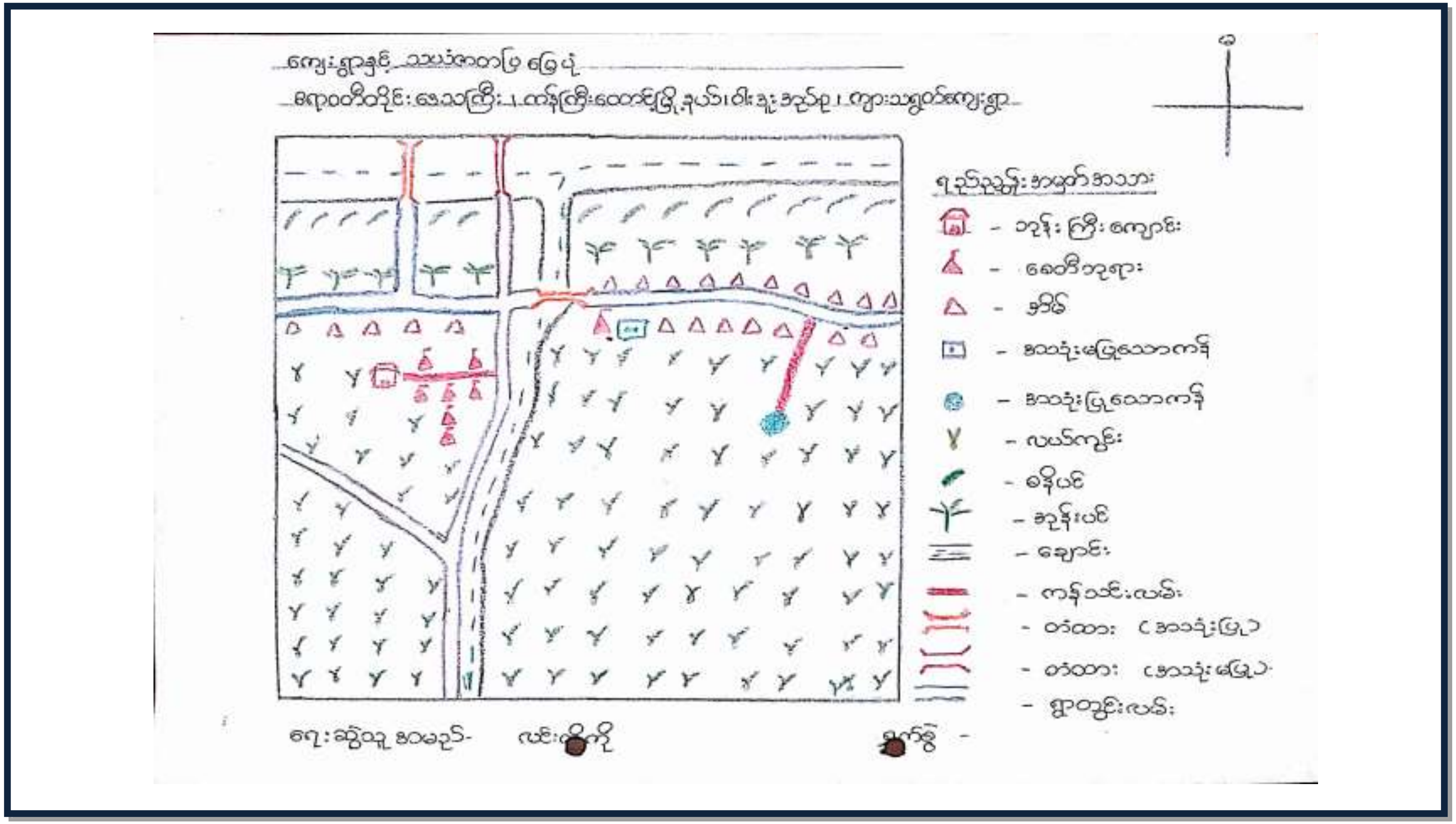

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက် မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်အတွင်း ကံကုန်း-မြောင်းမြလမ်းခွဲမှ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် နာရီဝက်ခန့်စီးရပြီး သွားလာရလွယ်ကူပါသည်။ နွေအခါတွင် သွားလာရလွယ်ကူသော်လည်း မိုးတွင်းကာလများတွင် လမ်းများပျက်စီး၍ သွားလာရခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေသ၏ မိုးရာသီတွင် မိုးရေချိန်လုံလောက်စွာရရှိပြီး နွေရာသီတွင် ချောင်း/ မြောင်းများရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေလုံလောက်စွာရရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏လယ်ယာမြေများသည် နွေစပါး၊ မိုးစပါး နှစ်သီးစား စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် မွေးမြူရေးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အဓိကအားထားရပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသတွင် တည်ရှိ၍ စိုက်ပျိုးမြေဧကအတွက် ချောင်းမြောင်းများမှ ရေတင်၍အသုံးပြုရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ စိုက်ပျိုးဧက (၂၆၁.၉၇) ဧကခန့်ရှိပြီး နွေစပါးနှင့် ဆောင်းစပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ နွားစာအတွက်

မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများနှင့် မြောင်းကမ်းပါးမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။ စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိတော့ပါ။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာ သာမန်တွေ့ရများသော အပင်များသာရှိသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၄၇) စုနှင့် ကျား (၁၁၄)၊ မ(၁၀၁) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၂၁၅) ဦး ရှိ ကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄.၆) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦး ထက် အနည်းငယ်လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာနှင့်ကရင်လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ် လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၇၄.၉ % ရှိပြီး အမျိုးသားများမှာ အမျိုး သမီးအရေအတွက်ထက် ၆% ပိုများသဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်အားကောင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံး ချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အအကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင် စုအားလုံး၏ ၄၉% သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြပြီး ၂၅.၅% သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ ၂၅.၅ % သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ် ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းအကျဉ်းရှိသော်လည်း လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ် ယာသုံး စက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်ထားမှု၊ ရေအလုံအလောက်ဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ စီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟုပြောနိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင် စုများအပြင် အခြားလယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အရောင်းအဝယ် စသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်မျှပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင် လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင် သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် (၅၃%) ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ နှစ်ပုံတစ်ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့တွင်လည်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% သော အိမ်ထောင်စုများကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့အားလုံးမှာ ၁လ မှ ၃လ ကြာ နပ်မှန်သော်လည်း ကျန်ကာလများတွင် ချေးယူ၍လည်းကောင်း၊ လုပ်အားခကြိုတင်ယူ၍လည်းကောင်း စားသုံးကြရပါသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၅၀,၀၀၀/- ကျပ်မှ ၃၀၀,၀၀၀/- ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။ ချေးငွေအများစုကို လယ်သမားကြီးများ/ လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ချေးငွေများကို ချေးယူကြရပါသည်။ ချေးငွေအသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယ အနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုများသာရှိသော်လည်း မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုရှိကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အစားအစာပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်၊ လူရွယ်နှင့် လူကြီးများမှာလည်း တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ အသင့်အတင့်ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ/ သားများအနေနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှာ ကျေးရွာမှ ၂ မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိသည့် လျှော်ကုန်းကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် ၁၅ မိုင် အကွာတွင် မြို့နယ်ဆေးရုံတို့တည်ရှိပါသည်။ ပွင့်လင်းရာသီတွင် သွားလာရလွယ်ကူပြီး မိုးရာသီတွင် သွားလာရခတ်ခဲပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အတင့်မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူဦးရေ၏ ၃.၂% ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို မြင်းကဆိပ်အုပ်စုရှိ တမန်ချောင်ကျေးရွာ၊ အုန်းပင်ဆိပ်အုပ်စုရှိ တန်းလျားကြီးကျေးရွာ၊ ပေပင်ကျေးရွာတို့တွင် သင်ကြားနိုင်ပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းပညာရေးကို ကုလားကွင်းကျေးရွာတွင် တက်

ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး တက္ကသိုလ်ပညာရေးကို ပုသိမ်မြို့တွင် သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများသည်လည်း နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု အနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိသားစုအတွင်း ကျား/ မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါသည်။

ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိ ကျား၊ မ အရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ အခြားလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များတွင်လည်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျားမ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမရှိသော်လည်း ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် ကျေးရွာပြည်သူများမှ ဆောင်ရွက်ရပြီး လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ပရဟိတအနေဖြင့်လည်း ကျေးရွာမှလူကြီးများက ဦးဆောင်၍ လူငယ်လူရွယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ကြရသည်။

ကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်သော်လည်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခု ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအစီအစဉ်နှင့် ပြည်သူပူးပေါင်းထည့်ဝင်ငွေများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကျေးရွာကော်မတီများမှ မှန်ကန်သောဦးဆောင်မှုနှင့် ထိရောက်သောဆောင်ရွက်မှုတို့ကြောင့် အဖွဲ့စည်းတစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု သဘောတရားများ နားလည်မှု အားနည်းကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးမည်ဆိုပါက စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းစနစ်များကိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးတစ်မျိုးကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ဂရုတ်ကို အိမ်တွင်းစားသုံးမှုဖူလုံစေရန် စိုက်ပျိုးကြသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုများသည် ဓနိတောနှင့် အုန်းတောစိုက်ခင်းများရှိသည်။ သီးညှပ်ဖြင့် ကွမ်းသီးပင်စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြသည်။ မိုးစပါးစိုက် လယ်မြေဧက (၂၆၁.၉၇) ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၂၀.၉)ဧက၊ ဓနိတော (၇.၁) ဧကရှိပြီး စပါးကို နွေ/ မိုး နှစ်ရာသီစလုံး စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။ မိုးစပါး တစ်ဧကအထွက်နှုန်းမှာ စပါး (၅၅) တင်းထွက်ရှိပြီး၊ နွေစပါး တစ်ဧကအထွက်နှုန်းမှာ စပါး (၈၀) တင်းထွက်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများပေးကြပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အလုပ်သမား မလုံလောက်မှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတက်ပြီး လုပ်အားခ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားပါသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် ယခုနှစ်အတွင်း ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများပိုမိုတွေ့ရပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်နှင့် ဆေးဝါးများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သောကူညီမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးမှုအားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ထွန်စက်အပိုင်မရှိသည့် တောင်သူများသည် ငှားရမ်းပြီး ထွန်ယက်ကြရာတွင် တစ်ဧက ကာလပေါက်ဈေး ၂၀၀၀၀/-ကျပ်ဝန်းကျင်ပေးကာ ငှားရမ်းကြရသည့်အတွက် လယ်ထွန်စက်ငှားရမ်းခ ဈေးနှုန်းမြင့်မားမှုကိုရင်ဆိုင်ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသူ အိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ (၄၂.၆%) ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများဖြစ်ပါသည်။ ဒေသကြက် မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုသည် တစ်ရွာလုံး၏ (၈၃%) ခန့်သာရှိပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် မွေးမြူသည့်ကောင်ရေမှာလျော့နည်းလျှက်ရှိပါသည်။ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် မြေနေရာ အခတ်အခဲရှိသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်သမားများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်း အမှုထမ်းများဖြစ်ကြပါသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုကိုလိုက်၍ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် ကွဲပြားခြားနားမှုရှိပြီး ဝင်ငွေအနည်းနှင့် အများအလိုက်ရှိပါသည်။ ပန်းရံ/လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်ရက်ကို ၁၀၀၀၀/- ကျပ်ရရှိပါသည်။ စပါးစိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်တို့တွင် အလုပ်သမားများ အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိပါသည်။ လုပ်အားခကို ကေအလိုက် တစ်ကေလျှင် ရိတ်သိမ်းခ ၃၂၀၀၀/- မှ ၄၀၀၀၀/- ကျပ်အထိ ၁ ကေကို အလုပ်သမား (၄) ဦး မှ (၅)ဦး ရှိပါသည်။ တစ်ကေ ကို (၁)ရက်အတွင်း ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် တစ်ရက် ၈၀၀၀/-ကျပ် မှ ၁၀၀၀၀/-အထိရရှိကြပါသည်။ လုပ်အားခရရှိမှုသည် အမျိုးသား/ အမျိုးသမီး မတူညီပါ။ အမျိုးသားများက လုပ်အားခပိုရကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများစွာရှိသည့်အတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို တက်ရောက်နိုင်သော သင်တန်းများရှိပါသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်ညှပ် အလှပြင်၊ မုန့် လုပ်ငန်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်ရှော့စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများအနေနှင့် တက်ရောက်ရန် အလှမ်းဝေးပါသည်။ လုပ်ငန်းခွင် ပညာအရည်အချင်းလည်း နိမ့်ကျခြင်းကြောင့် မြို့ပြများတွင် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုခက်ခဲပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ရေတ်စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မြေပြန့်ဒေသအပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းများနှစ်စဉ်လိုလိုပင်ဖြစ်ပွားတက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုထိခိုက်ပါသည်။ ရေကြီးသည့်အချိန်သည် မိုးရာသီအလယ်ပိုင်းတွင်အဖြစ်များပြီး ထိုကာလတွင် စပါးစိုက်တောင်သူများမှာ လုပ်ငန်းများရပ်ဆိုင်းထားရပြီးလက်လုပ်လက်စားများမှာလဲ ဝင်ငွေပြတ်တောက်သည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရေချိန်အလွန်များသောကာလများတွင် စပါးပင်များ ရေနစ်မြုပ်ဆုံးရှုံးရ၍ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရပါသဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်များ ပြီး

ကြွေးတင်မှုများဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုကြောင့် အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာ သွန်းပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများထိခိုက်ပါသည်။

(င) ဘဏ္ဍာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၆၅ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေ လိုအပ်ချက်မှာ များပြားပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ အကြွေးငွေပမာဏသည် ကျပ်တစ်သိန်းမှ ငါးသိန်းထိရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါ သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာကို မိမိတို့ကျေးရွာမှ (၂) ဖာလုံခန့်အကွာ တမံချောင်းကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်းနှင့် တန်းလျားကြီး မူလတန်းကျောင်းတို့တွင် တက်ရောက်ရပြီး၊ (၃) ဖာလုံအကွာ တွင် ပေပင်ကျေးရွာ မူလွန်ကျောင်းတွင်လည်းကောင်း၊ (၂) မိုင်ခန့်အကွာတွင် ကုလားကွင်း အထက် တန်းကျောင်းတို့တွင် ပညာသင်ကြားရပါသည်။ ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသားအားလုံး၏ (၉၃.၉%) သည် အခြေခံရေးတက် ဖက်တက်ကြပါသည်။ မူလတန်းအောင်ချက်ရာခိုင်နှုန်းမှာလည်း မြင့်မားပါ သည်။ ကျောင်းတက်ရသော ကလေးများအနေနှင့် နွေရာသီတွင် ခြေလျင်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်များ ကို အသုံးပြုကာသွားလာရပါသည်။ မိုးရာသီရောက်သောအခါ မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် သွား ရေး/ လာရေး ခတ်ခဲပါသောကြောင့် ခြေလျင်၊ လှေနှင့် စက်လှေတို့အသုံးပြုသွားလာကြရပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများနှင့် ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသားတို့သည် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း မကောင်းသောကြောင့် မြေသားလမ်းအဖြစ်မှ ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ်သို့ အဆင့်မြှင့်တင်ပေးလိုကြောင်း လိုလားပါသည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာမှ ၂ မိုင်ခန့်ဝေးသည့် လျှော်ကုန်းကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ ၁၅ မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံ သို့ မိုးတွင်းအခါတွင် ရေလမ်း စက်လှေဖြင့် ပုသိမ်-မြောင်းမြလမ်းသို့ (၁)နာရီခန့်သွားပြီး၊ ပုသိမ်- မြောင်းမြကားလမ်းမှ (၄၅) မိနစ်ခန့် သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။ ဆေးဆိုင်များမှာ ပုသိမ်မြို့တွင် သာတည်ရှိသောကြောင့် အလွယ်တကူဝယ်ယူ၍ မရနိုင်ပါ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိ

သောကြောင့် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်၍ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးမှူးချထားပေးရန် လိုလားပါသည်။

သောက်ရေအတွက် မိုးရေလှောင်ကန်ကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး မိုးတွင်း၌ မိုးရေကိုအိမ်တိုင်း ခံယူ၍ သောက်သုံးကြပြီး နွေရာသီတွင် ရေကန်မှရေကို သောက်သုံးလျက်ရှိသော်လည်း ကန်ဘောင် နိမ့်၍ လယ်ယာမြေများနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသောကြောင့် လယ်များရေတင်ရာတွင် ကန်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သောကြောင့် သောက်သုံးရေအတွက်အခက်အခဲရှိပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါး သည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း ဇယ်တောက်ခုံ၊ ဘော်လီဘောကွင်းနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းများရှိသည်။ လူငယ်များသည်ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာ အကများဖြင့် ဖျော်ဖြေမှုတွင်လည်းပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်မူ မြောင်းတူး၊ ရေတွင်းဖော်၊ လမ်းဖောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်လမ်းအရှည်ပေ ၂၂၅၀' ရှိသော်လည်း ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေဖြင့် (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခုနှစ်တွင် (၁၃၀၅) ပေအား ကွန်ကရစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၁၃၀၅'မှာ ၂၀၁၈ ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင်း ခင်းနိုင်ကြောင်း ကျန်ရှိနေသည့်အပိုင်းကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အပြီးသတ်ခင်းနိုင်ရန် ကျေးရွာ မှလိုလားပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာလဲ မြေသားလမ်းများ၊ ဂဝံလမ်းများဖြစ်သည့်အတွက် မိုးရာသီတွင်သွားလာရန်ခတ်ခဲကြရပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများကို ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ရေလမ်းခရီးကို အဓိကထား သွားလာရပါသည်။ ဆက်သွယ်သွားလာရေးအတွက် လှေ(၇)စီး၊ စက်လှေ (၅)စီး၊ စက်ဘီး(၁၀)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၁၉) စီးနှင့် ကား (၁) စီးရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရှိပါ။ အိမ်သုံးဆိုလာနှင့် ဘတ်ထရီကိုသာအသုံးပြုကြရပါသည်။ ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ရေနံဆီမီးခွက်တို့ကိုသာ အသုံးပြုကြသူများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးစျေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများအတွက် လက်လှမ်းမီပါသည်။

အိမ်တိုင်းနီးပါးမျှ လက်ကိုင်ဖုန်းအသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦမရှိသေးသော်လည်း ဖတ်စာအုပ်များရှိသည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့်သာ ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကိုချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း အသုံးပြုသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ကျိုက်လတ်ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျားသရွတ်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ရန်ကုန်-ပုသိမ်ကားလမ်းကြီးပေါ်ရှိ ကံကုန်း-မြောင်းမြလမ်းအတိုင်း (၁) မိုင်ခန့်သွားပြီး ခရောင်းကွင်းကျေးရွာနှင့် ပေပင်ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ နွေအခါတွင် သွားလာရလွယ်ကူသော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် လမ်းများပျက်စီးသဖြင့် သွားလာရအနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား ကျောက်ချောလမ်းသို့မဟုတ် ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြင့် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးမည်ဆိုပါက တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ပြီး ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျားသရွတ်ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ ကံကုန်း၊ တကုန်းကြီးဈေးဖြစ်ပါသည်။ ရွှေထည်မှလွဲ၍ ပစ္စည်းစုံလင်စွာရရှိနိုင်ပေသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက ကန်ကြီးထောင့်မြို့၊ ဒါးကမြို့၊ ပုသိမ်မြို့မဈေးသို့ အလွယ်တကူသွားရောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၄.၉% သည်အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကို ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးထောက်ပံ့ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများလည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမီပါသည်။ ကျေးရွာသားများအနေနှင့် အရေးကြီးသော ဆေးကုသမှုများကိုလည်း ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသကြရသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ စပါး၊ ငရုတ်၊ ပြောင်းနှင့် ကွမ်းသီးပင်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြရသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးရေ၊ နွေရာသီတွင် ချောင်းရေ၊ မြစ်ရေတို့ကိုအသုံးပြုကြရပါသည်။ မြေဆီမြေသြဇာကောင်းမွန်မှုကြောင့် ပေါ်ဆန်းမွှေးမှာ အလွန်နာမည်ကြီးလှပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုချောမွေ့စေပါသည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ အားနည်းသော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စအဝဝတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်များမှာ လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုသိမ်အထည်ချုပ်စက်ရုံနှင့် စက်မှုဇုန်များတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြား တွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးများ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုများရှိပါသည်။ ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ မရှိသော်လည်း လိုအပ်လာလျှင် ကျေးရွာသူ/ သားများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဆောင်းစပါးများတွင် တောင်သူများ၏ လယ်ယာအားလုံးနီးပါးထိခိုက်မှုရှိသည်။

ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းမရှိ၍ ကလေးများသည် အခြားကျေးရွာများသို့ ပညာသင်ကြားရပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာကို ကျေးရွာနှင့် (၂) မိုင်ခန့်အကွာ ကုလားကွင်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရသောကြောင့် သွားရေးလာရေးအခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် သာမန်ကိစ္စရပ်များတွင် ကံကုန်း၊ တကုန်းကြီးဆေးခန်းများ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတို့တွင် သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှုများရှိတက်ပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/ သားများ ပညာရည်မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေကာ လူနေမှုဘဝတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် လူငယ်များ အရက်သေစာ သောက်စားမှုလျော့နည်းပြီး တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ပိုမိုမြင့်မားလာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည် -

၁.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ အသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာ အသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ပိုမို ရရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက် ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထား ပေးမည်။

၁.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော သင်တန်းသားများကို ရွေးချယ်စီစဉ်ပေးရမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပေမည်။

၁.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသဖြင့် စာသင်ကျောင်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ စာသင်ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားပါသည်။

၁.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်း အားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြု ချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသ ဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေး စီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စံချိန်မီစာသင်ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့် စံချိန်မီသော စာသင်ကျောင်းဆောင်နှင့် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ၊ အားကစားကွင်းများ၊ အားကစားပစ္စည်းများအား သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာနများဖြစ်သော ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနတို့က တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ပေးစေလိုပါသည်။

(ဂ) ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ခြင်းနှင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိသော မြေသားလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီပံပိုးမှုနှင့်အတူ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ပြုပြင်ပေးစေလိုပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း များကောင်းမွန်လာခြင်းဖြင့် တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာ ကုန်စည်ကူးသန်းမှု မြန်ဆန်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအား လွန်စွာအထောက်အကူပြုပါသည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများ စနစ်တကျငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

ကျားသရွတ်ကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကောင်းမွန်ဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးရေးရရှိနိုင်သည်။ သို့သော် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် လုပ်သားရှားပါးမှု နှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း အချိန်မီပြီးစီးရန် အနည်းငယ်အခက် တွေ့ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ဦးစီဌာနတို့မှ လယ် ယာသုံးပစ္စည်းရောင်းသော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသည်။ အရစ်ကျရောင်းချမှု ငှားရမ်းသုံးစွဲ နိုင်ရေးများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေး

ကျားသရွတ်ကျေးရွာတွင် ပညာမတတ်သောလူငယ်အချို့မှာ မိမိဘဝတိုးတက်ရာ အာမခံပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများပေါ်တွင် အာရုံစိုက်မှုနည်းပြီး ဂိမ်းကစားခြင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် အချိန်ကုန်ဆုံးနေတတ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများမှာလည်း လုပ်ငန်းအတည်တကျမရှိဘဲ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများပေါ်တွင်သာ ကျပမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရသည်။ ထိုသူများအတွက် သင့်တော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများရရှိအောင် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာပြင်ပအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်ထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်ထည်ဖော်မည်ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာအဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သောစီမံကိန်းများသည် ငါးနှစ်တာလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကိုရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စနစ်တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှုဘောင်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့်ငါးနှစ်တာစီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာအရခွဲခြားခြင်း (Functional classification) နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုး

သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) – ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ကျားသရွတ်ကျေးရွာ၊ ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေး ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀၀	၁	– ရွာတွင်းလမ်းအား မြေသားလမ်းမှ ကွန်ကရစ်လမ်း အဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။ (ပေ ၂၂၅၀ အနက် ကျန်ရှိ နေသောလမ်းပိုင်း) – ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	ကျေးလက် ဦးစီး/ လမ်းဦးစီး
	၂။ သောက်သုံးရေ မလုံလောက် ခြင်း	၆၇	၂	– ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ စက်ရေတွင်းတူးဖော်ပေးရန် (သို့) ကျေးရွာအတွင်း သောက်ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း (၆၀'×၆၀') – သုံးရေကန်တစ်ခု ဖော်ဆောင်ပေးရန်	ကျေးလက် ဦးစီး
ကျန်းမာရေး					
	၃။ ကျေးရွာနေပြည်သူများ ကျန်း မာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်	၆၅	၃	– ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ၊လိုအပ် သောဆေးဝါးများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများချထား ပေးရန်။ ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် အသိ ပညာများ ပို့ချပေးရန်။ – ကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာသူ/သားများအား အမှိုက်ကင်း စင်ရေး အသိပညာပေးဟောပြောပို့ချပေးရန်။	ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန
မီးလင်းရေး					
	၄။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်	၈၄	၄	– ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ	ကျေးလက်ဦး

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	ရွက်ခြင်း			လှျပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် (သို့) ဆိုလာမီးများ ချထားပေးရန်	စီး
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	၅။ အားကစားဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ တိုးတက်ရေး	၇၇	၅	- ခြင်းလုံး၊ စစ်တုရင်၊ ဖူဆယ်၊ ကိုယ်ခံပညာပင်ပေါင်စသည်တို့ကို လူငယ်များ စုဖွဲ့ကစားနိုင်ရန် စီစဉ်ဖန်တီးပေးခြင်း	အားကစားဦးစီးဌာန
	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စာကြည့်တိုက် ဖော်ဆောင်ပေးရန်			– စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးရန်၊ စာအုပ်စာပေများ ချထားပေးရန် (သို့) စာဖတ်သူအစုဖွဲ့၍ တစ်ဦးတစ်အုပ် ကျဝယ်၍ လဲလှယ်ဖတ်ရှုပြီး ဆွေးနွေးသည့် အလေ့အထ ဖော်ဆောင်ပေးရန်	
စိုက်ပျိုးရေး					
	၆။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၇၂	၆	- ဆားငံရေဝင်ရောက်မှုအား ထိန်းသိမ်း၍ ရေချိုရရှိနိုင်မည့် မြောင်းများ တူးဖော်ပေးရန် - မျိုးကောင်း/မျိုးသန့် ရရှိရေး၊ အရေးကြီးသော သွင်းအားစုများရရှိရေးနှင့် စက်ကိရိယာများငှားရမ်းချိတ်ဆက်ပေးစေခြင်း	ဆည်မြောင်းဦးစီး (သို့) စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
ပညာရေး					

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	၇။ ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာသောကြောင့်ကျောင်းဆောင်လိုအပ်ခြင်း	၇၀	၇	– ကျေးရွာနှင့်ကျေးရွာပြင်ပရှိကျေးရွာများမှ ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာသောကြောင့် မူလတန်းကျောင်းချထားပေး၍ သင့်လျှော်သည့် ကျောင်းဆောင်တည်ဆောက်ပေးရန်။ – ပညာရေးဌာနမှ ဆရာ/ဆရာမ များ ကျေးရွာတွင်ထပ်မံချထားပေးရန်။	အခြေခံ ပညာဦးစီး ဌာန
မွေးမြူရေး					
	၈။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေးနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးစေခြင်း	၅၄	၈	-မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာများ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	မွေး/ကု ဦးစီး
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	၉။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများဖော်ဆောင်ပေးစေခြင်း	၄၉	၉	_ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာရေးအသေးစား/အလက်စား စက်ရုံ/ အလုပ်ရုံများ ဖော်ဆောင်ပေးစေရေး _ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာများ ပို့ချပေးရန်	ကျေးလက် ဦးစီး
ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း					
	၁၀။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးတို့အတွက် ဘဏ်များ၊ ငွေကြေး ဝန်	၃၅	၁၀	– စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း	သမဝါယမ

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊				ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	——				
၂။ ကျေးရွာသောက်သုံးရေအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၂	——				
၃။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း	၃		——			
၄။ ကျေးရွာနေပြည်သူများအတွက် ဆိုလာမီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ရန်	၄		——			
၅။ ကျေးရွာအတွင်း စာကြည့်တိုက်ဆောင်ရွက်ပေးပါရန်	၅			——		
၆။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းဖောက်လုပ်ပေးပါရန်	၆			——		
၇။ စိုက်ပျိုးရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် နည်းပညာများ သင်ကြားပေးရန်	၇				——	
၈။ ကျေးရွာအတွင်း စာသင်ကျောင်းဆောက်လုပ်ပေးပါရန်	၈				——	
၉။မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးရန်	၉					——
၁၀။ စီးပွားရေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရေးအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးရန်	၁၀					——

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကျေးရွာသောက်သုံးရေအတွက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း			√		
၃	ကျေးလက်နေပြည်သူများကျန်းမာရေးအတွက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း			√		
၄	ကျေးရွာနေပြည်သူများအတွက်ဆိုလာ မီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ရန်			√		
၅	ကျေးရွာအတွင်း စာကြည့်တိုက်ဆောင်ရွက်ပေးပါရန်			√		

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၆	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းဖောက်လုပ်ပေးပါရန်၊			√		
၇	စိုက်ပျိုးရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် နည်းပညာများ သင်ကြားပေးရန်				√	
၈	ကျေးရွာအတွင်း စာသင်ကျောင်းဆောက်လုပ်ပေးပါရန်			√		
၉	မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးရန်				√	
၁၀	စီးပွားရေး၊အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရေးအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးရန်			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က

ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြား မှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် **ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၀-၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစ ကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

(၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည် -

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၃	၄	၇
၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၄	၁	၅
၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၇	၇	၁၄
၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉	၁၁	၂၀
၁၅ နှစ် မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၈၇	၇၄	၁၆၁
၆၅ နှစ် နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄	၄	၈
စုစုပေါင်း		**၁၁၄**	**၁၀၁**	**၂၁၅**
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		**၄၇**		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ် မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီအရွယ် ၊ အသက် ၆၅ နှစ်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၄င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နည်းသော်လည်း လူဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် ဦးရေလည်း များပြားပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)		
		အိမ်	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ							
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၉	၄၃		မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း	၂၀	၅၁	၆	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို /ရေငန်ငါး /ပုစွန် စသာ ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း ၊ မွေးမြူခြင်း)**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ							
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး ၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာ ဂရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၇	**လျှပ်စစ် ၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး ၊ လက်သမား ၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း	၁	၁		မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ် ၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူစသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ - လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၄		မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၂	**ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး ၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			၃	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့် ငွေချေးခြင်းအပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း			၁	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၉	**လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)		
		အိမ်	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၂၀	**အိမ်များတွင်အငှားလိုက်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း						
	အလုပ်သမား /ကျပန်း /						
	ရာသီအလိုက်						
	အလုပ်သမား						
၁၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၄၇	၁၁၄				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊(၂)ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ **“ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ”** အရေအတွက်တွင် **“မိသားစုဝင်လုပ်အား”** ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်းမပြုရပါ။ **“ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)”** ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ-**“စိုက်ပျိုးရေး”** ကဏ္ဍ၏ **“ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း”**တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု **‘အမြင့်”** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားတွင် အဓိကအလုပ်အကိုင်အဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး တစ်ရွာလုံး၏ (၆၅%) ခန့်ရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်	နေ့စား	-	-	-	-
	ငါးဖမ်းခြင်း ၊ မွေးမြူခြင်း)		-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထု လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်မှ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	-	၄၀၀၀	-
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၈	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လက်သမား၊ ပန်းရံ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးများ မရှိပါ။ နေ့စားလုပ်ကိုင်သူများမှာ စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)					
လယ်မြေ	၂၆၁.၉၇	ကောင်း	☐	သင့်	☑	ညံ့	☐
ယာမြေ/တောင်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၂၁	ကောင်း	☑	သင့်	☐	ညံ့	☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
ဓနိတောမြေ	၇	ကောင်း	☑	သင့်	☐	ညံ့	☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
စုစုပေါင်း	**၂၈၉.၉၇**	☒					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု ၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးတွင် မြေဆီသြဇာကောင်းမွန်သော်လည်း ဓာတုဓာတ်မြေ သြဇာများ အသုံးများသောကြောင့် မြေဆီလွှာ ပျက်စီးမှုများရှိသဖြင့် (သင့်) ဟုသာ ထည့်သွင်းထားပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)				အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)		
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့ ၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐	သင့် ☐	နည်း ☐	မရှိ ☑	လွယ် ☐	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက် ၊ သဲ ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐	သင့် ☐	နည်း ☐	မရှိ ☑	လွယ် ☐	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ	များ ☐	သင့် ☐	နည်း ☑	မရှိ ☐	လွယ် ☑	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐	သင့် ☑	နည်း ☐	မရှိ ☐	☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်များမရှိပါ။ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များအဖြစ် နွားစာအတွက် မြက်ပင်များ၊ အခြားဆေးဘက်ဝင်အပင်များဖြစ်သည့် ဘုန်းမသိမ်ပင်များ၊ ဒန့်ဒလွန်ပင်များ နှင့် အခြားအပင်များရှိပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	**၁၂**	**၁၂**	**၁၂**	**၁၁**

ရင်းမြစ် . . . (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေတွင် ကျေးလက်ဒေသအရ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု ဟုသတ်မှတ်သော်လည်း ဝင်ငွေအလွန်ကောင်းသည့် အိမ်ထောင်စုများမဟုတ်ပေ။ တစ်ရွာလုံးရှိ အခြားအိမ် ထောင်စုများအားလုံးထက် သာခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက်		
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၉	အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	
		အစာလျှော့စား	=	
		အထောက်အပံ့ယူ	=	၁
		ချေးယူ	=	၁
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	၇
၃ လနှင့် ၆လ ကြားဝမ်းစာ ဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	
		အစာလျှော့စား	=	
		အထောက်အပံ့ယူ	=	
		ချေးယူ	=	
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	
၆ လနှင့် ၁၂ လကြား ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	
		အစာလျှော့စား	=	
		အထောက်အပံ့ယူ	=	
		ချေးယူ	=	
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	

ရင်းမြစ် … ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃'နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူ ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလုပ်ပုံမှန်မရှိသည့်အတွက် ချေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းများရှိသဖြင့် အကြွေးမရှိသူ ရှားပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄နှစ်နှင့် အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းပုဂ္ဂိုလ်များရှိနေသော်လည်း မိသားစု/ ရပ်ရွာစောင့်ရှောက်မှုများရှိပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၀	မြေပြိုခြင်း ၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဟုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် ရေကြီးခြင်းမှာ မြစ်ရေ (သို့) မိုးရေကြောင့်မှာ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် သီးပင် စားပင်များ အပျက်အစီးအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ဆားငံရေဝင်ရောက်မှုလည်းရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေအခက်အခဲရှိပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုများ တခါတရံဖြစ်ပေါ်တက်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလည်း ခက်ခဲပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)			
၁	လူငယ်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့ ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)			
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစု လူမျိုးများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၅	ဆေးဆွဲသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအဖြစ် မိုးတွင်းကာလတွင် မြစ်ရေကြီး၍ လက်လုပ်လက်စား၊ ကျပန်းများမှာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းများရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူအချို့မှာလည်း စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများပေါ်ပေါက်နေပါသည်။ လူငယ်များမှာလည်း မူးယစ် ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ အရက်သေစာသောက်စားမှု အနည်းအကျဉ်းရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁)ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့ အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု (မှန်ရာတစ် ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၂		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၄		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၅		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၆		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ၊ လူငယ်အဖွဲ့ ၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)
၁		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၅		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၆		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ-ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret , Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - GIZ, UKAid, US Aid , စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေလမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသောအဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧက မှ ၅ ဧက	၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧက မှ ၁၂.၅ ဧက	၇	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၆	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		**၄၇**	

ရင်းမြစ် . . . (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများမှာလည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် မှီခိုကာ အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့် ရရှိကြပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရှိနိုင်မှု တစ်နှစ်ပတ်လုံး /ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)		
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၈	ချောင်းရေ	၂၆၁.၉၇	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် ချောင်းရေများကို အများဆုံးအသုံးပြုပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေမှာ တပေါင်းလတွင် ဆားငံရေဝင်ရောက်မှုရှိပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် မိုးရေကို အဓိကထား၍ စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။ နွေစပါး၊ မိုးစပါးများကို ချောင်းရေများမှ ဝင်ရောက်သည့် ရေကိုအသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ						
မိုးစပါး	၂၆၁.၉၇	တင်း	၅၀	၆၀	၅၅	ဝါဆို	ပြာသို	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
နွေစပါး	၂၆၁.၉၇	တင်း	၇၀	၉၀	၈၀	နတော်	တခူး	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
								မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံအထွက်နှုန်းမှာ နှစ်အလိုက် ကွာခြားမှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်				
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၇			၆
အစေ့ချကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				၂၂
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၅			၁၇
ရေစုပ်စက်	၁၄			၇
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကိုယ်ပိုင်စက်များဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော လယ်သမား (၃၆) ဦးရှိပါသည်။ လယ်ကေနည်းပါးသောသူများမှာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ ဇယား၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)			
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☑	မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☑	မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☑		အသင့်အတင့်ရှိ☐	မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည်☐		ရသည် ☑	မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ☐			
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐		ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑	မဖြေဆိုပါ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာ နှင့်အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐		ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑	မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐		ရနိုင်သည် ☑	မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐		ရနိုင်သည် ☑	မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ☐			

ရင်းမြစ် ...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေမှာ လည်း ရေသွင်းမြောင်းများမှ အလွယ်တကူရယူစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရ ရေကြောင်းဖြင့်လည်း သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီမြေသြဇာမကောင်း☐ ရာသီဥတုမမှန်☑ မဖြေဆိုပါ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး ၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ။ ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်မရှိပါ ☐မဖြေဆိုနိုင်ပါ ☑
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☑ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် ဈေးနှိမ်ဝယ်ယူခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ သီးနှံများအထွက်နည်းခြင်း စသည့်အန္တရာယ်များ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၀	၃၀

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၂၀	၃၉
ကြက်	၃၉	၂၇၃
ဘဲ	၈	၇၁
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တပိုင်တနိုင် မွေးမြူခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက်** (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ ဇယား၂၀ နှင့် ၂၁ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)		
မွေးမြူရေး			
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐	အသင့်အတင့် ☐	မဖြေဆိုပါ ☑
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☑	အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့် ဝယ်ယူရနိုင် ☐		မဖြေဆိုပါ ☑

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား၂၀ နှင့် ၂၁ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
ဈေးကွက်	ဈေးကွက်လွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☑ မဖြေဆိုပါ။ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး /ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး /ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွက်	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဈေးကွက်ရရှိနိုင်သည် ☐ ဈေးကွက်ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ။ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☑ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွေ	ဈေးကွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ☐ ဈေးကွေလုံးဝမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☑ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာဈေးကွေမရပါ ☐ လုံးဝဈေးကွေမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☑ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုမှာလည်းအားနည်းလျက်ရှိပါသည်။

(ခ-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက်** (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်၊ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီး မှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐ ✓
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် လက်သမား ၊ ပန်းရံအလုပ်များနှင့် ဈေးဆိုင်များလည်း ရှိပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☐ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ☐ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားမလည် ☑ လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☑ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ☐ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ။ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ☑ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆို ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☑ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးပါသည်။ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်အထည်ချုပ်စက်ရုံ၊ ပုသိမ်အထည်ချုပ်စက်ရုံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အနည်းငယ် အလုပ်မ်းဝေးနေပါသည်။

(၈)   ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁)   ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၊ ပုံစံ နှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၀	၅	၄	၉		၁	၁	၅	၅	၁၀
	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
၂	၃လ အထိ		၃	၁	၄				၃	၁	၄
	၆လ အထိ		၁	၁	၂				၁	၁	၂
	၁၂လ အထိ										
	၁၂လ အထက်			၂	၂		၁	၁		၃	၃

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု ၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါ မှု မပါမှု စသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများမကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ် တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ'** ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေး အရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေ

ထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် <u>ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။</u> ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများ သည်လည်း <u>ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။</u>

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ ပုသိမ်မြို့၊ ရန်ကုန်မြို့များသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများ ရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၉
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းအရင်း	
၄	လူမှုရေး ၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (Social protection, health)	၁
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဓိကအားဖြင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများရရှိရန် သွားလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၈	၁	၂	၅
	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	-က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
၂	-ခ ။ ဘဏ်	၂			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း	၆			

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ တစ်လတစ်ခါဖြစ်စေ ရွာသို့အလည် ပြန်ကြပါသည်။ ဤနည်းဖြင့်လည်း အိမ်သို့ ပိုက်ဆံလွှဲကြပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)		အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)	
ဈေးအမည် (မြို့ /ရွာ)	ကံကုန်း		ပုသိမ်မြို့	
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	၁ မှ ၅ မိုင် ☑	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☑
(အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို	၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၀ မှ ၁၅မိုင် ☐	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐	၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐
ခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၁၅ မိုင် အထက် ☐		၅၁ မှ ၁၀၀ ☐	၁၀ မိုင်အထက် ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးဈေး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)	အကြီးစားဈေးကွက် (အနီးဆုံးဈေး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)
	ခြေလျင် ☑ စက်ဘီး ☑ ဆိုင်ကယ် ☑	ခြေလျင် ☑ စက်ဘီး ☑ ဆိုင်ကယ် ☑
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐	ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐
နည်းလမ်း	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐
	စက်လှေ ☐	စက်လှေ ☐
	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်
ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်	ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်
ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု</u>	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐
<u>နှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊
	ပရိဘောဂများ ☐	ပရိဘောဂများ ☐
	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☑	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိုးရာသီတွင် လမ်းအနည်းငယ်ပျက်စီးသဖြင့် ဈေးကွက်သို့ ကုန်စည်များပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေ ရ ရန် အခက်
			အတိုးမဲ့ ☐		
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ	ကာလတိုဈေးငွေ ☑	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☑	လိုအပ်သည် ☑	နည်းသည် ☐
လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် /	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်မှစ်ထိ ☑	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☑
မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
			အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုဈေးငွေ ☑	၃-၆ လအတွင်း ☑	၁မှ ၂% ☑	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☑
သမဝါယမဈေးငွေ	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်မှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☑	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
			အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုဈေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်မှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
			အတိုးမဲ့ ☐		
ပုဂ္ဂလိကက အသေးစား	ကာလတိုချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု	ကာလလတ်ချေးငွေ ☐	၆လမှတစ်မှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
ကဏ္ဍ	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	တစ်နှင့်အထက် ☐	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
			အတိုးမဲ့ ☐		
အဖွဲ့လိုက် ငွေစု /	ကာလတိုချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလလတ်ချေးငွေ ☐	၆လမှတစ်မှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	တစ်နှင့်အထက် ☐	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
		နေ့စဉ် ☐	အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုချေးငွေ ☐	လစဉ် ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☑	နည်းသည် ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလလတ်ချေးငွေ ☑	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မှ ၅% ☑	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☑
	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☑	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
		တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	၁၀%အထက် ☐		
		နေ့စဉ် ☐	အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုချေးငွေ ☐	လစဉ် ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☑	နည်းသည် ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလလတ်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မှ ၅% ☑	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☑	၅ မှ၁၀% ☐		မရှိပါ ☑
		တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	၁၀%အထက် ☐		
		နေ့စဉ် ☐	အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုချေးငွေ ☐	လစဉ် ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☑	နည်းသည် ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလလတ်ချေးငွေ ☑	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☑
	ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☑	၅ မှ၁၀% ☑		မရှိပါ ☐
		တစ်နှင့်အထက် ☐	၁၀%အထက် ☐		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

<u>မှတ်ချက်</u>။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ</u>၊ **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅နှစ်အထိ</u>၊ **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ</u> ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀နှစ် ကာလထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှာ အတိုးနှုန်း ၆၅ ပြား ဖြစ်ပါသည်။ ငွေထုတ်ချေးမှုမှာ စိုက်ပျိုးချိန်အမီ မရနိုင်၍ အခက်အခဲများရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေချေးပေးသူများ၊ အပေါင်ဆိုင်များရှိပါသည်။ မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးများထံမှလည်း အနည်းငယ် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ		အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ '**ရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ '**မရှိ**' ဟု		
မြေဆီသြဇာအခြေအနေ	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း ပိုးမွှားအန္တရာယ်အခက်အခဲ ရှိနေပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၆	၆	၁၂
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၅	၅၇	၁၁၂
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၇	၁၈	၄၅
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၂	၇	၁၉
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၃	၄	၇

ရင်းမြစ်.. အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်

သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင်ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့်ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - **<u>ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်</u>** အဋ္ဌမတန်း (Grade-8) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက **'အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း (Grade-3) တွင် ပညာသင်ကြားနေ ပါက **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ** (သို့မဟုတ်) **(ဥပမာ - ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)** ရှိသည်ဆိုပါက **'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'** တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ **'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)'** ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သင်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade-4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက **'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ"** တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက **'စာမတတ်သူဦးရေ'** တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့် ပြီးစီးသူ (၅၇.၇%) ခန့်ရှိပါသည်။ ပညာရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၇	၁၀	၁၇
အလယ်တန်း	၆	၇	၁၃
အထက်တန်း	၁	၇	၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်		၄	၄

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း ၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ</u>ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် **'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး'**ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/ သားများကို **အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်** အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသဖြင့် ရွာအနီးရှိ ကျေးရွာများတွင် သွားရောက်သင်ယူရသဖြင့် စာသင်သားဦးရေ လျော့ပါးခြင်းများ ကြုံတွေ့လာနိုင်ပါသည်။

(ဆ-၃)   စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်း အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း		☑	မူလတန်း		☐	မူလတန်း		☐
	မူလွန်		☐	မူလွန်		☑	မူလွန်		☐
	အလယ်တန်း (ခွဲ)		☐	အလယ်တန်း (ခွဲ)		☐	အလယ်တန်း (ခွဲ)		☐
	အလယ်တန်း		☐	အလယ်တန်း		☐	အလယ်တန်း		☐
	အထက်တန်း (ခွဲ)		☐	အထက်တန်း (ခွဲ)		☐	အထက်တန်း (ခွဲ)		☐
	အထက်တန်း		☐	အထက်တန်း		☐	အထက်တန်း		☑
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင်		☑	၀ မှ ၁ မိုင်		☐	၀ မှ ၁ မိုင်		☐
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☐	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☑	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☐
	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☐	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☐	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☑
	၂၀ မိုင် အထက်		☐	၂၀ မိုင် အထက်		☐	၂၀ မိုင် အထက်		☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်		☑	ခြေလျင်		☑	ခြေလျင်		☑
	စက်ဘီး		☑	စက်ဘီး		☑	စက်ဘီး		☑
	ဆိုင်ကယ်		☐	ဆိုင်ကယ်		☐	ဆိုင်ကယ်		☑
	ကား		☐	ကား		☐	ကား		☐
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)*									
င။ အမိုး၊ နံရံ ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐ သင့် ☐		ညံ့ ☐	ကောင်း☐သင့် ☐		ညံ့ ☐	ကောင်း☐သင့် ☐		ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐
	မလုံလောက်ပါ		☐	မလုံလောက်ပါ		☐	မလုံလောက်ပါ		☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့်		☐	ကောင်း☐ သင့်		☐	ကောင်း☐ သင့်		☐
	ညံ့ ☐	မရှိ ☐		ညံ့ ☐	မရှိ ☐		ညံ့ ☐	မရှိ ☐	
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☐
	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၂	၄	၆						
ကျေးရွာခန့်									

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း

မှတ်ချက်။   ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦးအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသည့်အတွက် အနီးအနားတွင်ရှိသော ကျေးရွာများရှိ စာသင်ကျောင်းများသို့သွားရောက်၍ ပညာသင်ကြားရပါသည်။ ထိုသို့သွားရောက်ရာတွင် ခြေလျှင်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့် နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် သွားရေးလာရေးကောင်းမွန်သော်လည်း မိုးရာသီတွင် မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် သွားလာရန် အလွန်ခက်ခဲလှပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ / ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**	
ကျောင်းဆရာ/ မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐	မလုံလောက် ☐
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ☐	၄၀ : ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☑	လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☑	မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐	အသင့်အတင့် ☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☑	နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☑ သင့် ☐	ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သွားရောက် တက်ရောက်ရသည့် ကျောင်းတွင် မူလတန်းပြ ဆရာ/ မ (၆) ဦးရှိပြီး ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ ၁၈၀ ဦး ရှိသဖြင့် တပည့်ဆရာအချိုးသည် ၁၅ ဦးထက်ပိုနေသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု / ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၄	အသက်ရှုလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၅	HIV,AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ ၊ စီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီဥတုအကူးအပြောင်းများတွင် အထက်ဖော်ပြပါရောဂါများ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိပါ သည်။

(၉-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✓
၂	ဆုံဆို့ ၊ ကြက်ညှာ ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ		✓
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✓
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု		✓
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)		✓
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		✓

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသည်။

(၉-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း /ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☐
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☑
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☑	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☐
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☑	
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☑
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☑	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း /ကုတင် လုံလောက်မှု
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐	ဆေးဆိုင်များတွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ☑
	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☑	ဆေးဆိုင်များတွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊(၂)ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များမှာ ခရီးဝေးကွာ၍ သွားရေးလာရေးခက်ခဲပါသည်။ မိုးရာသီတွင်ပို၍ခက်ခဲပါသည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးဖြင့်သွားလာကြပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု** (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေအရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေးရပါက နွေ ၊ မိုး နှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်။)
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၄၇	ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑

ရေရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု** (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေအရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေးရပါက နွေ ၊ မိုး နှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်။)
ရေကန်	၄၇	ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၁၅၀'× ၁၅၀'ရှိသော မိုးရေလှောင်ကန်မှာ ရွာလယ်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး နီးစပ် သော အိမ်ထောင်စုများသာ အသုံးပြုလျှက်ရှိပါသည်။ အလှမ်းကွာသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အခြေအနေ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မိုးရေလှောင်ကန်ကို အသုံးမပြုကြပါ။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	၁
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၃၂
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ ဇလား အိမ်သာ	၃၃
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၅
အိမ်သာမရှိ	၁၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုး သမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မိမိအိမ်တွင် အိမ်သာမရှိသော်လည်း အခြား နီးစပ်ရာအိမ်များတွင် အသုံးပြုမှုများ ရှိပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု /ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ /အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ စီမံအုပ်ချုပ်မှုပိုင်းများနှင့် ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင် အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☑ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		၀-၁ မိုင် ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☑	၁-၅ မိုင် ☑
		ညံ့ ☑	၅ နှစ် အထက် ☑	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		၀-၁ မိုင် ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐	၁-၅ မိုင် ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☑ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		၀-၁ မိုင် ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☑	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☑	၁-၅ မိုင် ☑
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း-၄၊ ကတ္တရာလမ်း- ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ မိုးရာသီ၌ ခြေလျှင်သာသွားနိုင်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးများ သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၂၀ ပေ× ၁၀ ပေ×၆ ပေ	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☑	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☑	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကွန်ကရစ်တံတားမှာ တည်ဆောက်မှုကြာမြင့်နေသည့်အတွက် တံတားအောက်ခြေနှင့် လက်ရန်းများမှာ အနည်းငယ်ပျက်စီးနေပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် Â ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☑		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☑ ၂ ☑ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀ မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑
	အသုံးမပြုပါ ☐		
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀ မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☐		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက် ။ ၁" လှေ ၊ သမ္ဗာန် ၊ ၂- စက်လှေ ၊ ၃- သင်္ဘော"။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ ရေကြောင်းခရီးမှာ မိုးရာသီတွင်အသုံးများပြီး လှေ၊ စက်လှေကိုသာအသုံးပြုကြရပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာတစ်နှစ်ပတ်လုံး စက်လှေကိုသာအသုံးပြုကြရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၇	၅	၁၀	၁၉			၁		၄

ရင်းမြစ်. . . အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ စက်လှေများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက်သာ အသုံးပြုသော အသေးစားစက်လှေများဖြစ်ပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၁၅	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☑	မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၁၈	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☑	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☑	မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၁၄	☒				☒	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆိုလာများဝယ်ယူအသုံးပြုကြသူများ ရှိသကဲ့သို့ ဘတ္တရီအားသွင်း၍ အသုံးပြုသူများလည်းရှိသည်။ ဖယောင်းတိုင်မီးနှင့် ရေနံဆီမီးကို အသုံးပြုသူများပြားပါ သည်။

(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၅၅	၁၄	၂၀	၁

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအနီးတွင် ဆက်သွယ်ရေး အဆင်ပြေချောမွေ့ပါသည်။

(ဎ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု			
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐		မဖြေဆိုပါ ☑
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐	နည်း ☑		များ ☐
စိတ်ဝင်စားစရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည်တို့တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑		မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် .... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းနေပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း ၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ ၊ကြေးနန်းလိုင်း ၊ အင်တာနက်လိုင်း ၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း ၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများ ရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မဟုတ်သော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းတွင် ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များရှိသဖြင့် ဆက်သွယ်ရေးအဆင်ပြေချောမွေ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် အလွယ်တကူအကြောင်းကြားနိုင်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ် သီးသန့်မရှိပါ။

(၈-၂)　　မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☑	သာမန် ☑	သာမန် ☐
	မရှိ ☑	မရှိ ☐	မရှိ ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　။ ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုများ အလွန်နည်းပါးပြီး အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှုရှိပါ သည်။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ အရက်သေစာနှင့် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းများရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ စပါး၊ ဧရုတ်၊ ပြောင်းနှင့် ကွမ်းသီးပင်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြရသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးရေ၊ နွေရာသီတွင် ချောင်းရေ၊ မြစ်ရေတို့ကို အသုံးပြုကြရပါသည်။ မြေဆီမြေသြဇာကောင်းမွန်မှုကြောင့် ပေါ်ဆန်းမွှေးမှာ အလွန်နာမည်ကြီးလှပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျားသရွတ်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ရန်ကုန်-ပုသိမ်ကားလမ်းကြီးပေါ်ရှိ ကံကုန်း-မြောင်းမြလမ်းအတိုင်း (၁) မိုင်ခန့်သွားပြီး ခရောင်းကွင်းကျေးရွာနှင့် ပေပင်ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိပါသည်။ နွေအခါတွင် သွားလာရလွယ်ကူသော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် လမ်းများပျက်စီးသဖြင့် သွားလာရအနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား ကျောက်ချောလမ်း သို့မဟုတ် ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြင့် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးမည်ဆိုပါက တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာနိုင်ပြီး ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များအားနည်းသော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စအဝဝတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်များမှာ လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုသိမ်အထည်ချုပ်စက်ရုံနှင့် စက်မှုဇုန်များတွင် သွား ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံ	ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးထောက်ပံ့ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများလည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမီပါသည်။ ကျေးရွာသားများ အနေနှင့် အရေးကြီးသော ဆေးကုသမှုများကိုလည်း ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသကြရသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရှိပါ။ အိမ်သုံးဆိုလာနှင့် ဘတ်ထရီကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ရေနံဆီမီးခွက်တို့ကိုသာ အသုံးပြုကြသူများလည်းရှိပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတား စိန်ခေါ်မှု အများအပြားတွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းများမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးများ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာမှုများရှိပါသည်။ ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ မရှိသော်လည်း လိုအပ်လာလျှင် ကျေးရွာသူ/ သားများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိပါသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်းသိရှိရ ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဆောင်းစပါးများတွင် တောင်သူများ၏ လယ်ယာအားလုံးနီးပါးထိခိုက်မှုရှိသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် သာမန်ကိစ္စရပ်များတွင် ကံကုန်း၊ တကုန်းကြီးဆေးခန်းများ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတို့တွင် သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှုများရှိတက်ပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)**					
	• စိုက်ပျိုးရေး အဆင်ပြေစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိခြင်း	• ဆားငံရေဝင်ရောက်ခြင်း • အလုပ်သမားစရိတ်မြင့်တက်လာခြင်း။ • သီးနှံဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်ခြင်း။	• ချေးငွေရရှိနိုင်သောနေရာများရှိခြင်း။	• ချေးငွေအတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း။ • ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်း။	• ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများ ပြည့်ဝစွာရရန်စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများအား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	- ဆားငံရေဝင်ရောက်မှုအား ထိန်းသိမ်း၍ ရေချိုရရှိနိုင်မည့်မြောင်းများ တူးဖော်ပေးရန် - မျိုးကောင်း/မျိုးသန့် ရရှိ ရေး၊ အရေးကြီးသော သွင်းအားစုများရရှိရေးနှင့် စက်ကိရိယာများငှားရမ်းချိတ်ဆက်ပေးစေခြင်း
၂	**မွေးမြူရေး**					
	• မွေးမြူရေး နည်းပညာရရှိမှု အားနည်းခြင်း။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း၊ • သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊	• မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် မြေအသင့်အတင့်ရှိခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက်ပစ္စည်း	• မွေးမြူရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့များနှင့် အချိတ်အဆက်အားနည်းခြင်း။ • အခါအားလျော်	• မွေးကုဦးစီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဝန်ဆောင်မှု ပြည့်ဝစွာရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	– မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ တိရိစ္ဆာန် ရောဂါကာကွယ်ရေးနည်းပညာများ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			ပေါ်များခြင်း၊	စွာ ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုကို ထိန်းချုပ်ရခက်ခဲခြင်း၊		
၃	**ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း**					
	• ပုဂ္ဂလိကချေးငွေများလွယ်ကူသက်သာစွာမရရှိခြင်း။	• အတိုးနှုန်းအနည်းငယ်မြင့်မားခြင်း။	• ကန်ကြီးထောင့်မြို့ပေါ်ရှိပုဂ္ဂလိက၊ အစိုးရဘဏ်များနှင့် အချိတ်အဆက်ရှိခြင်း၊	• ချေးငွေရယူရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် နားလည်သိကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊	• ပြင်ပငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ဘဏ်များနှင့် ကျေးရွာရှိလုပ်ငန်း အခြေပြုအစုအဖွဲ့များချိတ်ဆက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆက်သွယ်တင်ပြခြင်း၊	– ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ အတိုးနှုန်းသက်သာသောအရင်းအနှီးဆိုင်ရာချေးငွေများ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ – စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း
၄	**ပညာရေး**					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• ပညာရေးအထောက်အပံ့များလိုအပ်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိခြင်း	• ကျေးရွာအနီးတွင်စာသင်ကျောင်းများရှိခြင်း	• ကျေးရွာမှငွေအင်အားထည့်ဝင်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း။	• ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်ချက်များ တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း၊	– ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာပြင်ပရှိကျေးရွာများမှ ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာသောကြောင့် မူလတန်းကျောင်းချထားပေး၍ သင့်လျော်သည့် ကျောင်းဆောင်တည်ဆောက်ပေးရန်။ – ပညာရေးဌာနမှ ဆရာ/ဆရာမများ ကျေးရွာတွင်ထပ်မံချထားပေးရန်။
၅	**လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်၊ ရေပေးရေး**					
	• ရွာချင်းဆက်လမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊	• ကျေးရွာမှလုပ်သားအင်အားထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	• ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း၊ • ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့်မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး ကျေး/လက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	– ရွာတွင်းလမ်းအား မြေသားလမ်းမှ ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။ (ပေ ၂၂၅၀ အနက် ကျန်ရှိနေသောလမ်းပိုင်း) –ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား ဆောင်ရွက်ပေးရန်။ – ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ
	• ရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊				

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
	• သောက်သုံးရေ မလုံလောက်ခြင်း	• သောက်ရေတွင်းများ နည်းပါးခြင်း				စက်ရေတွင်းတူးဖော်ပေးရန် (သို့) ကျေးရွာအတွင်း သောက်ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း (၆၀'×၆၀') – သုံးရေကန်တစ်ခု ဖော်ဆောင်ပေးရန် –ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် (သို့) ဆိုလာမီးများ ချထားပေးရန်
	• လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း	• မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးကွာခြင်း				
၆	**လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး**					
	• လူငယ်များ အချိန်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးမချနိုင်ခြင်း၊	• အင်တာနက်နှင့်ဂိမ်းဆော့ကစားရန် အလွယ်တကူရရှိနေခြင်း။ • အခြားစိတ်ဝင်စားစရာလုပ်ငန်းများမလုပ်ကိုင်ခြင်း၊	•အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့်လက်လှမ်းမှီခြင်း၊	•ဦးဆောင်လမ်းပြမည့်သူမရှိခြင်း။	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများရရှိရန်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ် ဆက်ခြင်း။	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများပို့ချပေးခြင်း၊ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းဖန်တီးပေးခြင်း။ • ခြင်းလုံး၊ စစ်တုရင်၊ ဖူဆယ်၊ ကိုယ်ခံပညာပင်ပေါင်စသည်တို့ကို လူငယ်များ စုဖွဲ့ကစား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						နိုင်ရန် စီစဉ်ဖန်တီးပေးခြင်း • စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးရန်၊ စာအုပ်စာပေများချထားပေးရန် (သို့) စာဖတ်သူ အစုဖွဲ့၍ တစ်ဦးတစ်အုပ်ကျဝယ်၍ လဲလှယ်ဖတ်ရှုပြီး ဆွေးနွေးသည့် အလေ့အထဖော်ဆောင်ပေးရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ (တတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) ၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ။

၂။ ၂၀၁၇ ခု ဒီဇင်ဘာလက ကျားသရွတ်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။